

Dosarul nr. 2rac-465/2018
2rac-13/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Gîrleanu)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Piața Anglo Km 7”
Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco și
recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cristian Select”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă „Piața Anglo Km 7” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății
cu Răspundere Limitată „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de
întârziere, cheltuielilor de judecată, și

la cererea reconvențională depusă de Societate cu Răspundere Limitată
„Cristian Select” împotriva Întreprinderii Mixte „Piața Anglo Km 7” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la revindecarea bunurilor și încasarea venitului
ratat,

împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Piața Anglo Km 7” Societate
cu Răspundere Limitată, a fost admis apelul declarat de Societate cu Răspundere
Limitată „Cristian Select” și casată hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Rîșcani cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii
Întreprinderii Mixte „Piața Anglo Km 7” Societate cu Răspundere Limitată și
admitere a acțiunii reconvenționale a Societății cu Răspundere Limitată „Cristian
Select”

c o n s t a t ă :

La 03 mai 2016 ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de
întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 10 martie 2014, între ÎM „Piața
Angro Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” a fost încheiat contractul de sub
locațiune nr. 09/01-2014, denumit de către părți, de subarendă a spațiului
comercial

Astfel, pe motiv că SRL „Cristian Select” nu-și onora obligațiile contractuale, acumulând o datorie mai mare de patru luni consecutive, 01 ianuarie 2015 - 30 aprilie 2015, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a solicitat instanței de judecată rezilierea contractului nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial, încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” și încasarea datoriei existente la momentul înaintării acțiunii în judecată pe patru luni în mărime de 2880 de euro, acțiune care și a fost admisă de instanța de judecată.

La fel, a menționat că prin hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău s-a confirmat rezilierea contractului nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial, încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” și s-a încasat de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL suma de 2880 de euro cu titlu de datorie și suma de 6756,41 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, hotărârea fiind menținută prin decizia din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamanta, din considerentul că decizia instanței de apel a rămas executorie, a invocat că începând cu 08 aprilie 2016 și până la 18 aprilie 2016, în adresa SRL „Cristian Select” au fost expediate un demers și două notificări, cu avize recomandate, prin care i s-a solicitat să achite datoriile care le are față de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, deoarece contractul nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial, încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” a fost reziliat și pârâtul este obligat să părăsească teritoriul ocupat/ reținut abuziv.

Totodată, a specificat că la 01 ianuarie 2015, SRL „Cristian Select” acumulase o datorie la plata spațiului deținut în subarendă pe teritoriul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL în sumă de 286,66 de euro. Pentru perioada 01 ianuarie 2015 – 30 aprilie 2015, instanța de judecată a încasat suma de 2880 de euro, pe care reclamantul nu a mai solicitat-o de a o achitată. De asemenea, a relatat că în ziua adoptării hotărârii din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, pârâtul a achitat benevol suma de 720 de euro, pentru luna septembrie 2015.

Astfel, a menționat că SRL „Cristian Select” nu a achitat plata arendei ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, calculate în baza contractului nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial, pentru lunile: mai, iunie, iulie, august, octombrie, noiembrie și decembrie a anului 2015 și ianuarie, februarie, martie, aprilie a anului 2016, acumulând o datorie de 8206,66 euro, care și necesită a fi încasată.

Reclamanta a specificat că, deși, SRL „Cristian Select” nu și-a onorat obligațiile contractuale și nu a achitat plata lunară de 720 de euro, a acumulat până la adresarea în instanță o datorie de 8206,66 euro, societatea continuă să se afle abuziv pe teritoriul arendat de la ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, care este un teritoriu privat, și efectuează operațiunile de desfășurare a activității comerciale, cauzând ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL prejudicii materiale.

De asemenea, a invocat că SRL „Cristian Select” și-a motivat prezenta sa pe teritoriul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL prin faptul că contractul de sub locațiune ar fi în vigoare, iar cauza civilă este în proces de judecată și nu se cunoaște care va fi hotărârea instanței, iar după pronunțarea hotărârii instanței de fond, SRL „Cristian Select” a invocat că hotărârea instanței de judecată nu este definitivă.

La fel, a menționat că atât Violeta Bîrlădean, cât și Cristian Bîrlădean administratorul și fondatorul SRL „Cristian Select” au declarat că vor achita doar suma care a fost dispusă spre încasare de către instanța de judecată.

Astfel, reclamanta a conchis că SRL „Cristian Select” se eschivează intenționat de la onorarea obligațiilor contractuale.

ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a solicitat încasarea de la SRL „Cristian Select” în beneficiul său a sumei datoriei în mărime de 8206,66 euro, acumulată până la data înaintării cererii de chemare în judecată, dobânda de întârziere calculată pînă la 24 aprilie 2016, în mărime de 1204,76 euro, evacuarea silită a SRL „Cristian Select” de pe teritoriul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-10, Vol. I).

La 07 noiembrie 2016, 21 iunie 2017 și 13 martie 2018 ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL s-a adresat cu cereri de concretizare a acțiunii și, în final, a solicitat încasarea de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a sumei datoriei în mărime de 8566,66 de euro, acumulată până la data de 16 mai 2016, dobânzii de întârziere calculate până la data de 15 martie 2018 în mărime de 4492 de euro, precum și cheltuielile de judecată (f.d. 90-92, Vol. I; f.d. 32-44, Vol. II; f.d. 64-78, Vol. III).

La data de 18 septembrie 2017, SRL „Cristian Select” a depus cerere reconvențională împotriva ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL cu privire la revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă, transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, încasarea profitului ratat compus din prejudiciul material în mărime de 124304,73 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale SRL „Cristian Select” a indicat că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL la data de 25 aprilie 2016 a înregistrat în instanța de judecată cerere împotriva sa, prin care a solicitat încasarea datoriei de 8206,66 euro, acumulată după realizarea contractului nr.09/01-2014 din 10 martie 2014 de sub locațiune, pentru lunile mai, iulie, august, octombrie, noiembrie și decembrie a anului 2015, cât și pentru lunile ianuarie, februarie, martie, aprilie a anului 2016.

La fel, a invocat că prin încheierea din 15 mai 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă asigurarea acțiunii la solicitarea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, iar bunurile ce aparțineau cu drept de proprietate SRL „Cristian Select” au fost depozitate într-o încăpere necunoscută. Totodată, a menționat că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pe tot parcursul examinării cauzei a recunoscut că mărfurile aflate în încăperea dată în locațiune nu-i aparțin și nu pretinde la ele.

SRL „Cristian Select” a relatat că consideră cererea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL total nefondată și mai mult ca atât într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri, s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Invocând prevederile art. 747 alin. (1) Cod civil, reclamanta a menționat că directorul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, Ecaterina Arabagi prin avizul nr. KM-69/14 din 28 iulie 2014, a comunicat SRL „Cristian Select” decizia de reziliere unilaterală începând cu 01 august 2014 a contractului de sub locațiune nr. 39/01-2014 din 10 martie 2014 încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select”.

Ulterior, careva modificări, corectări la decizia de a rezilia începând cu 01 august 2014, contractul nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de sub locațiune, nu au avut loc, decizia de reziliere rămânând finală, iar, prin hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău s-a recunoscut legalitatea deciziei de reziliere începând cu 01 august 2014 a contractului de sub locațiune nominalizat,

hotărâre rămasă irevocabilă urmare a pronunțării deciziei din 27 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, SRL „Cristian Select” a conchis că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL nu mai are dreptul de a solicita pe viitor, începând cu 01 august 2014 plata pentru locațiune, deoarece legislația în vigoare nu prevede așa plată.

Totodată, a specificat că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL nu poate solicita nici încasarea penalității, dobânzii, deoarece contractul nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de sub locațiune, încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” nu este purtător de bani cum ar fi contactul de împrumut bancar.

Cu referire la cerința privind revendicarea de către SRL „Cristian Select” a bunurilor sale din posesia ilegală a ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, prima a făcut trimitere la prevederile art. 374 alin. (1) Cod civil, specificând că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL este posesor ilegal, care posedă bunul fără a avea vreun drept asupra acestuia. Or, obiect al revendicării pot fi numai bunurile individual determinate și care sunt în natură la momentul înaintării acțiunii de revendicare.

A remarcat că bunurile SRL „Cristian Select” sunt în natură la momentul înaintării acțiunii de revendicare, fiind transmise spre păstrare de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa la 16 mai 2016 către ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL.

De asemenea, a menționat că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL începând cu 01 august 2014, potrivit deciziei de reziliere a contractului de sub locațiune, a recunoscut că marfa aflată în încăperea luată în sub locațiune aparține SRL „Cristian Select”, iar ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL nu pretinde la aceste bunuri.

Ce ține de încasarea prejudiciului neobținut prin încălcarea dreptului de proprietate asupra bunurilor aflate în posesiunea nelegitimă a ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL începând cu 01 august 2014 până la adresarea cu acțiune în instanță a menționat că SRL „Cristian Select” după ce i-a fost adusă la cunoștință avizul nr. KM-69/14 din 28 iulie 2014 și decizia de a rezilia începând cu 01 august 2014 contractul nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de sub locațiune, la 02 septembrie 2014 și la 03 septembrie 2014 au remis în adresa ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL prin directorul Ecaterina Arabagi, cererile de ridicarea a mărfurilor, care au fost recepționate conform avizelor recomandate la 04 septembrie 2014 și 05 septembrie 2014.

Reclamanta a mai invocat că contrar solicitărilor de primire a bunurilor, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a refuzat stabilirea unei zile prin care urmau a ridica marfa, astfel, reținând-o în cesiune ilegală.

Mai mult ca atât, a afirmat că administratorul societății s-a deplasat la data de 01 septembrie 2014 la sediul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, unde directorul ultimei a refuzat categoric să le permită scoaterea mărfurilor din aceste încăperi, fapt pentru ce a solicitat intervenția la fața locului a poliției.

A reiterat că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL începând cu 01 august 2014 și până la depunerea acțiunii reconvenționale, reține în posesie ilegală bunurile proprietate a SRL „Cristian Select”, prin ce a paralizat activitatea economică a acesteia, mai mult bunurile reținute în posesie ilegală fiind procurate de către proprietari în credit, creditul nefiind rambursat.

SRL „Cristian Select” a menționat că potrivit raportului financiar de profit și pierderi a întreprinderii, anul 2015 a fost încheiat cu pierderi în sumă de 120332 de lei, anul 2016 cu pierderi în sumă de 3972,73 lei. În consecință, a conchis că venitul ratat de SRL „Cristian Select” constituie 124304,73 lei.

Astfel, a relatat că acțiunile ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL de încălcare a dreptului de proprietate și reținerea în posesie ilegală a bunurilor și mărfurilor SRL „Cristian Select” sunt în legătură cauzală directă cu prejudiciul material prin pierderea profitului ratat de către ultima în sumă de 124304,73 lei, care și urmează a fi încasat de la ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, acest prejudiciu fiind unul real, confirmat prin acte.

SRL „Cristian Select” a solicitat revendicarea bunurilor sale aflate în posesia nelegitimă a ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, precum și încasarea prejudiciului material neobținut prin încălcarea dreptului de proprietate asupra bunurilor sechestrate și aflate în posesia nelegitimă a ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL începând cu 01 august 2014, până la examinarea cauzei în fond.

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL împotriva SRL „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată; s-a încasat de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo 7 km” SRL suma în mărime de 8280 de euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii, cheltuielile de judecată compusă din taxa de stat în mărime de 4968 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5 000 de lei; în rest acțiunea înaintată de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL privind încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielile de executare și acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Cristian Select” împotriva ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL cu privire la revendicarea bunurilor din posesia pârâtului transmisă prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Pașa Nicolae, încasarea profitului ratat compus din prejudiciul material pentru SRL „Cristian Select” în mărime de 124304,73 lei și încasarea cheltuielilor de judecată s-au respins ca fiind neîntemeiate. S-a respins solicitarea SRL „Cristian Select” privind anularea măsurii de asigurare aplicată prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 10 mai 2016, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL; s-a admis apelul declarat de SRL „Cristian Select” și s-a casat hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL împotriva SRL „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Cristian Select” împotriva ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL cu privire la revendicarea bunurilor din posesia pârâtului transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Pașa Nicolae, încasarea profitului ratat și încasarea cheltuielilor de judecată cu emiterea unei noi hotărâri, prin care: s-a respins acțiunea înaintată de către ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL împotriva SRL „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată; s-a admis acțiunea reconvențională înaintată de către SRL „Cristian Select” împotriva ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL cu privire la revendicarea bunurilor din posesia pârâtului transmisă prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Pașa Nicolae, încasarea profitului ratat și cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată; s-a revendicat din posesia nelegitimă a ÎM „Piața

Angro Km 7” SRL bunurile transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Pașa Nicolae; s-a încasat de la ÎM „Piața Angro Km 7” SRL în beneficiul SRL „Cristian Select” profitul ratat în mărime de 124304,73 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru cererea de chemare în judecată reconvențională și pentru apelul depus în instanța de apel în sumă de 6329,12 de lei și cu titlu de asistență juridică în mărime de 6000 de lei.

La 21 august 2018, ÎM „Piața Angro Km 7” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței și parțial a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale și respingere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului ÎM „Piața Angro Km 7” SRL a indicat că consideră decizia recurată ca fiind un act judecătoresc inechitabil, lipsit de consistență juridică și faptică, bazat pe o sinteză și abordare a circumstanțelor cazului într-o manieră arbitrară și vădit favorabilă poziției și intereselor SRL „Cristian Select”.

A relevat că soluția instanței de apel este formulată prin desconsiderare vădită a puterii lucrului judecat, a faptelor și concluziilor stabilite prin hotărâre judecătorească irevocabilă emisă în cauza civilă analogică cu participarea acelorași părți, deși, instanța de apel dispunea și era obligată să se ghideze de aceasta hotărâre.

Recurenta a afirmat că chiar concluzia instanței de apel privind lipsa temeiului juridic al acțiunii este contrară concluziei hotărârii judecătorești anterioare prin care acțiunea analogică a recurente a fost admisă ca întemeiată.

ÎM „Piața Angro KM 7” SRL și-a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind pasibilă de anulare în temeiul prevederilor art. 6 (1) al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și Libertățile Fundamentale, prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c), art. 432 alin. (4) al Codului de procedură civilă, decizia recurată fiind adoptată prin interpretarea eronată a normelor dreptului material, desconsiderarea puterii lucrului judecat și principiului securității raporturilor juridice, precum și prin aprecierea arbitrară a probelor.

A relatat că potrivit deciziei recurate, instanța de apel a conchis precum că recurenta nu era în drept să se adreseze în instanța de judecată cu acțiune către SRL „Cristian Select” privind încasarea sumei cu titlu de datorie la chirie pentru perioada după data de 01 august 2014, în situația când contractul de subarendă încheiat între recurenta și intimata a fost reziliat. Potrivit aprecierii instanței de apel - faptul rezilierii contractului de subarendă decade recurenta (în calitate de subarendator) să solicite plata de chirie (arendă) de la intimata (în calitate de subarendator) deoarece lipsește un cadru contractual valabil pentru solicitarea plății de chirie (la caz, instanța de apel se referă la încetarea din data de 01 august 2014 a acțiunii contractului de subarendă, ca urmare rezilierii). Potrivit instanței de apel, recurenta nu are dreptul de a solicita plata chiriei în situația sus-descriasă chiar în condițiile neeliberării de către intimată a spațiului primit în baza contractului de subarendă reziliat. Instanța de apel menționând că în atare circumstanțe recurenta nu mai poate pretinde plata în continuare a chiriei în temeiul unui contract reziliat, ci poate cere angajarea eventualei răspunderi civile a locatarului de rea-credință și repararea prejudiciului cauzat prin privarea de posesia și folosința bunului proprietatea sa privată.

În atare circumstanțe, recurenta susține că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 910 Cod civil.

Totodată, a afirmat că este lipsită de temei pretenția SRL „Cristian Select” din acțiunea reconvențională privind revinderea bunurilor transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, și, implicit de încasare a prejudiciului material, venitului ratat suportat de SRL „Cristian Select”. Or, temeiul juridic de înaintare și admitere acestor pretenții nu există, astfel de pretenție reprezintă solicitarea restituirii bunurilor sechestrate în cadrul asigurării acțiunii și repararea prejudiciului cauzat prin aplicarea sechestrului putea să fie înaintată de proprietarul acestor bunuri doar după soluționarea acțiunii printr-o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată - situația care nu se atestă la caz.

La 30 noiembrie 2018 SRL „Cristian Select” a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, în partea respingerii apelului declarat de SRL „Cristian Select” cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului SRL „Cristian Select” a indicat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată, în partea respingerii apelului declarat, deoarece au fost apreciate eronat probele prezentate și au fost interpretate eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de ÎM „Piața Anglo KM 7” SRL a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul SRL „Cristian Select” ca tardiv, care urmează a fi respins, iar recursul declarat de ÎM „Piața Anglo KM 7” SRL întemeiate și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs, și să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Referitor la recursul declarat de SRL „Cristian Select”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va invoca următoarele raționamente.

Colegiul consideră necesar a reitera art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Ca consecință, termenul de 2 luni de declarare a recursului, conform alin. (2) art. 434 Cod de procedură civilă, este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Raportând la caz prevederile legale sus citate, se constată cu certitudine că decizia instanței de apel recurată de SRL „Cristian Select” a fost pronunțată la 26 iunie 2018 și expediată în adresa părților la 11 iulie 2018, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire cu nr. de ieșire 7686 (f.d. 33, vol. IV).

Totodată, Colegiul consideră necesar a reține că la data de 11 iulie 2018, administratorul SRL „Cristian Select”, Violeta Bârlădeanu a primit contra semnătură decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin înscrisul corespunzător (f.d. 32, Vol. IV), însă cererea de recurs a fost depusă la 30 noiembrie 2018 (f.d. 93-95, vol. IV), peste termenul de 2 luni, prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Ca urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început din 12 iulie 2018, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei contestate, ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 12 septembrie 2018.

În consecință este evident că, prin depunerea cererii de recurs la 30 noiembrie 2018, recurenta, vădit, a depășit termenul de îndeplinire a actului de procedură, prevăzut în art. 434 Cod de procedură civilă.

Astfel, termenul de declarare a recursului urma a fi respectat întocmai de către recurentă, fapt însă ignorat de către aceasta, ceea ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

În același context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție susține că, intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient, ceea ce implică, în mod special, studierea actului judecătoresc pronunțat, documentarea juridică adecvată pentru apărarea intereselor, tehnoredactarea cererii de recurs și deplasarea pentru depunerea cererii menționate sau expedierea acesteia la sediul instanței competente, prin intermediul serviciului poștal.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, cu privire la termenul de declarare a unei cereri de recurs, instanța de recurs învederează că acesta se verifică din oficiu în baza argumentelor părților și materialelor aflate în posesie instanței de judecată raportate la circumstanțele cauzei, privite în întregime. În plus, se va supune analizei dacă restricția temporală nu reduce substanța dreptului sus – citat, și, în special, dacă ea urmărește un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 23 octombrie 1996, parag. 40, *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, parag. 37, *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34).

Recurenta SRL „Cristian Select” în motivarea recursului nu a făcut nici o referire ce ține de data recepționării deciziei motivate.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac (art. 434 Cod de procedură civilă) sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Tricard*, ibidem, parag. 29, *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, parag. 16, *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, parag. 31).

Instanța de recurs este convinsă că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient de lung pentru a afla conținutul deciziei contestate și pentru a-și alege modalitatea de apărare a propriilor interese și, după caz, de a se consulta cu un avocat (a se vedea *Lekic vs Slovenia (Marea Cameră)*, 11 decembrie 2018, parag. 102).

Referitor la sintagma „de la data comunicării”, completul de judecată opinează că aceasta trebuie raportată, în primul rând, la articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia legislatorul a prevăzut mai multe metode de expediere a unui act de procedură. În al doilea rând, articolul 389 alin. (6) din aceeași lege nu specifică modul de transmitere a deciziei integrale, dar obligă instanța de apel de a remite părților actul judecătoresc în termen de 5 zile de la semnare, fie prin intermediul poștei simple, poștei electronice sau prin altă modalitate, care ar confirma primirea acestuia. Totuși o normă trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei, și nu în sensul în care se exclude folosirea ei (a se vedea hotărârea nr. 2 din 20 ianuarie 2015 a Curții Constituționale, parag. 118 sau hotărârea nr. 34 din 13 decembrie 2016 a Curții Constituționale, parag. 99).

Mai mult, la 12 iulie 2018, Curtea de Apel Chișinău a publicat decizia sa pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”, iar, anterior, la 11 iulie 2018, recurenta a recepționat-o contra semnătură.

În aceste condiții, completul de judecată stabilește că intervalul de timp luat în considerare de instanța de recurs, care a fost necesar pentru SRL „Cristian Select” să declare recurs, a constituit 4 luni. Perioada respectivă a fost calculată, în principal, de la 11 iulie 2018, când recurenta a recepționat contra semnătură copia deciziei motivate, însă contrar dispozițiilor art. 434 Cod de procedură civilă, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul de 2 luni.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge ca tardiv recursul declarat de SRL „Cristian Select”.

Cu referire la recursul declarat de ÎM „Piața Anglo KM 7” SRL, instanța de recurs va reține următoarele.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 8 alin. (1), (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 9 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Art. 513 alin. (1) Cod civil, stabilește că debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 875 Cod civil, prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Astfel, actele cauzei cert denotă că la 10 martie 2014, între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” a fost încheiat contractul nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial. Obiectul prezentului contract l-a constituit transmiterea în subarendă/ folosință temporară, cu plată, a unei porțiuni delimitate a spațiului comercial din incinta pieței ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, situat în mun. Chișinău, str. Petricani, suprafața totală a spațiului subarendat constituind 48 m.p. (f.d. 13-15, vol. I).

Conform pct. 2.1 a contractului nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014, cuantumul plății lunare pentru subarendă s-a determinat prin taxa fixă de plată pentru unitatea de suprafață subarendată care a constituit 15 euro/ m.p., iar în total 720 de euro, inclusiv TVA pe lună (f.d. 13, vol. I).

La 28 iulie 2014, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a expediat în adresa SRL „Cristian Select” aviz privind rezilierea unilaterală a contractului nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de subarendă, conform căruia începând cu 01 august 2014, contractul s-a considerat reziliat și a solicitat eliberarea spațiului comercial ocupat (f.d. 155-156, vol. II).

Tot actele cauzei atestă că prin hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cristian Select” împotriva ÎM „Piața Anglo km7” SRL; s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL împotriva SRL „Cristian Select”; s-a confirmat rezilierea contractului nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de subarendă a spațiului comercial încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select”; s-a încasat de la SRL „Cristian

Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL suma de 2880 de euro cu titlu de datorie și suma de 6756,41 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată; în rest, cererea reconvențională fiind respinsă (f.d. 17-19, vol. I), soluție menținută prin decizia din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 27 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 21-32, 70-76, vol. I).

Urmare a pronunțării deciziei instanței de apel, prin scrisoarea din 08 aprilie 2016, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a solicitat SRL „Cristian Select”, în termen de 3 zile, să se prezinte la contabilitatea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pentru întocmirea actului de verificare și achitare a datoriilor, reieșind din contractul de sub locațiune, până la ultima zi/ oră, de aflare ilegală pe teritoriul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL. Totodată, a fost atenționat că în caz de neîndeplinire benevolă a hotărârii de judecată, vor fi obligați să se adreseze către executorul judecătoresc cu solicitare de executare silită (f.d. 35-36, vol. I).

Din actele cauzei se mai atestă că suplimentar și prin telegramă, SRL „Cristian Select” a fost informată despre scrisoarea nominalizată și s-a solicitat prezența acesteia la 11 aprilie 2016, la contabilitatea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pentru întocmirea actului de verificare și achitarea datoriilor (f.d. 37, 142, vol. I).

Conform telegramei expediate de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, administratorului SRL „Cristian Select”, Violeta Bârlădeanu, în legătură cu rezilierea contractului nr. 09/-1-2014, i s-a solicitat prezența urgentă în contabilitatea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pentru achitarea integrală a datoriilor pentru data de 12 aprilie 2016 până la ora 18:00, în caz contrar secția va fi închisă (f.d. 38, vol. I).

Mai mult, prin notificarea din 12 aprilie 2016, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a informat SRL „Cristian Select” că contractul nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de subarendă a fost reziliat și în legătură cu acest fapt s-a solicitat prezentarea la data de 12 aprilie 2016, până la orele 18:00, pentru achitarea integrală a datoriilor acumulate pentru perioada anilor 2014, 2015 și, inclusiv, până la 12 aprilie 2016, în caz contrar la 12 aprilie 2016, ora 18:00, secția va fi închisă.

Notificarea nominalizată a fost recepționată de către administratorul SRL „Cristian Select”, Violeta Bârlădeanu la data de 12 aprilie 2016, ceea ce se confirmă prin semnătura aplicată pe notificare (f.d. 39, vol. I).

Conform notificării din 15 aprilie 2016, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a informat administratorul SRL „Cristian Select”, că acceptă solicitarea de a avea întrevvedere la 15 aprilie 2016, între orele 13:00-14:00, cu prezentarea actelor de verificare pentru perioada anilor 2014, 2015, 2016 (ianuarie, februarie, martie, respectiv până la 12 aprilie 2016) și achitarea benevolă de către SRL „Cristian Select” a datoriilor acumulate, notificarea fiind recepționată de către administratorul SRL „Cristian Select” (f.d. 40, vol. I).

Conform telegramei, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a informat SRL „Cristian Select” că până la data de 10 mai 2016 nu au fost primite actele de verificare pentru anii 2014, 2015, 2016, iar la notificarea din 18 aprilie 2016 nu a fost anexat graficul de achitare a datoriilor acumulate pentru perioada anilor 2014, 2015, 2016 (f.d. 143, vol. I).

La fel, prin telegramă, ÎM „Piața Anglo Km 7” a solicitat SRL „Cristian Select” să achite datoriile și să prezinte actele de verificare, precum și să părăsească teritoriul abuziv ocupat.

Astfel, urmare a neonorării obligațiilor asumate, la 03 mai 2016 ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, precum și aplicarea măsurilor de asigurare (f.d. 4-10, vol. I).

Prin încheierea din 10 mai 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis cererea de asigurare a acțiunii; s-a aplicat sechestru pe bunurile imobile și mobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Cristian Select, în limita pretențiilor înaintate de 8206,66 de euro (f.d. 59, vol. I).

Prin încheierea nr. 019-2824/16 din 06 mai 2016 a executorului judecătoresc Nicolae Pașa a fost primit spre executare documentul executoriu nr. 2c-749/14 din 07 septembrie 2015 emis de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău privind încasarea de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL suma datoriei de 2880 de euro și 6756,41 de lei (f.d.189, vol. I).

Prin încheierea nr. 019A-22/16 din 12 mai 2016 a executorului judecătoresc Nicolae Pașa a fost primit spre executare documentul executoriu nr. 2c-1167/16 din 10 mai 2016, precum și s-au aplicat măsuri de asigurare a executării (f.d. 187, vol. I).

Ulterior, conform procesului-verbal de sechestru a bunurilor nr. 019-A-22/16 din 16 mai 2016, de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, în baza documentului executoriu nr. 2c-1167/16 din 10 mai 2016 s-a aplicat sechestru pe bunurile ce aparțin SRL „Cristian Select” la locul aflării acestora și, anume, în incinta ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, bunurile fiind transmise spre păstrare Ecaterinei Arabagi (f.d. 135-138, vol. I).

Nefiind de acord cu procesul-verbal de sechestru supra indicat la 02 iunie 2016, SRL „Cristian Select” a depus în instanța de judecată o cerere de contestare a acțiunilor executorului judecătoresc și a solicitat anularea procesului-verbal de sechestru din 16 mai 2016, care prin încheierea din 04 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost respinsă ca tardivă (f.d. 85-87, vol. II).

Actele cauzei mai atestă că la 18 septembrie 2017, SRL „Cristian Select” a depus cerere reconvențională împotriva ÎM „Piața Anglo Km 7” privind revendicarea bunurilor din posesia pârâtului, transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, încasarea profitului ratat compus din prejudiciul material pentru SRL „Cristian Select” în mărime de 124304,73 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 101-109, vol. II).

Reieșind din cele supra relatate, Colegiul consideră întemeiată concluzia primei instanțe prin care a considerat parțial întemeiată cerința de încasare a sumei de 8566,66 de euro, în cazul în care prin hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost stabilit un fapt, și anume a fost confirmată rezilierea contractului nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial, încheiat între ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Cristian Select” și a fost încasat de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL suma de 2880 de euro cu titlu de datorie și suma de 6756,41 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 17-19, vol. I).

Or, conform art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța

care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei altei cauze civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, în pct. 16 a hotărârii din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău s-a constatat cert că nu a fost achitată plata locațiunii începând cu data de 01 ianuarie 2015, fapt consimțit de ambele părți, astfel, din circumstanțele de fapt stabilite, instanța a dispus încasarea prejudiciului cauzat prin nepredarea spațiului închiriat în mărime de 2880 de euro, echivalentul volumului locațiunii pe perioada de 4 luni. Totodată, fiind stabilit că utilizarea în continuare a spațiului comercial cauzează un prejudiciu, cel puțin, egal cu prețul locațiunii.

Întru fortificarea celor relatate vin și prevederile art. 910 Cod civil, care statuează că, dacă după încetarea raporturilor contractuale, locatarul nu restituie bunul închiriat, locatorul are dreptul să ceară plata chiriei pentru toată durata întârzierii. Se poate cere repararea prejudiciului în partea neacoperită de chirie.

Prin urmare, instanța constată că contractul nr. 09/01-2014 de subarendă a spațiului comercial a fost reziliat din data de 01 august 2014, astfel, SRL „Cristian Select” urma să elibereze spațiul comercial ocupat conform contractului nominalizat, din data rezilierii, însă, SRL „Cristian Select” nu s-a conformat circumstanțelor expuse și nu a eliberat spațiul comercial ocupat în baza contractului de subarendă din 10 martie 2014 care a fost reziliat, uzurpând în continuare posesia spațiului închiriat, cauzând în acest sens ÎM „Piața Angro Km 7” SRL un prejudiciu echivalent cu suma chiriei spațiului ocupat fără temei de către SRL „Cristian Select”.

Astfel, deși contractul nr. 09/01-2014 din 10 martie 2014 de subarendă a spațiului comercial a fost reziliat din data de 01 august 2014 și nefiind eliberat de către SRL „Cristian Select”, prin hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău s-a dispus încasarea prejudiciului cauzat prin nepredarea spațiului închiriat în mărime de 2880 de euro, echivalentul volumului locațiunii pe perioada de 4 luni (ianuarie - aprilie 2015).

După pronunțarea deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a menținut hotărârea din 07 septembrie 2015 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, ÎM „Piața Angro Km 7” SRL a întreprins măsuri de executare, pe cale amiabilă, și a solicitat SRL „Cristian Select” de a achita datoriile, precum și de a părăsi spațiul comercial ocupat, fapt demonstrat prin notificările și telegramele expediate în adresa SRL „Cristian Select”, notificările fiind recepționate personal de administratorul SRL „Cristian Select”, Violeta Bârlădeanu (f.d. 35-40, vol. I).

Nefiind întreprinse careva măsuri de achitare și eliberare a spațiului ocupat din partea SRL „Cristian Select”, la data de 03 mai 2016 ÎM „Piața Angro Km 7” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea sumei prejudiciului în mărime de 8556,66 de euro, care include prejudiciul cauzat pentru neeliberarea bunului închiriat și activitatea prestată pe perioada lunilor: mai, iunie, iulie, august, octombrie, noiembrie, decembrie 2015, precum și ianuarie, februarie, martie, aprilie și până la 16 mai 2016 (data sechestrării bunurilor conform procesului-verbal de sechestrare) în mărime de 720 de euro lunar (echivalentul sumei chiriei), precum și 286,66 de euro cu titlu de datorie anterioară formată la 01 ianuarie 2015.

Referitor la solicitarea ÎM „Piața Angro Km 7” SRL privind încasarea datoriei formate la 01 ianuarie 2015 în mărime de 286,66 de euro, prima instanța corect a considerat-o ca neîntemeiată și a respins-o, deoarece conform prevederilor art. 117

alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Or, în susținerea încasării sumei de 286,66 de euro de către ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a fost prezentat actul de verificare a decontărilor reciproce, în care a fost indicată ca sold la 01 ianuarie 2015 suma de 286,66 de euro (f.d. 34, vol. I).

Astfel, prima instanță corect a reținut că suma de 286,66 de euro, indicată în actul de verificare prezentat, nu poate fi reținută ca probă concludentă, deoarece nu au fost prezentate probe confirmative care ar demonstra din ce s-a format suma în cauză, iar înscrierea efectuată în actul dat că soldul la 01 ianuarie 2015 constituia 286,66 de euro, nu poate fi reținută, din moment ce nu au fost prezentate probe confirmative în susținerea formării sumei datoriei de 286,66 de euro.

Totodată, Colegiul consideră corectă concluzia primei instanțe în partea în care a dispus spre încasare de la SRL „Cristian Select” prejudiciul cauzat ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pentru nepredarea și neeliberarea spațiului comercial ocupat în mărime de 8280 de euro, care echivalează cu suma de 720 de euro/ lunar, echivalentul chiriei, pentru perioada lunilor: mai, iunie, iulie, august, octombrie, noiembrie, decembrie 2015 (7 luni x 720 de euro = 5040 euro), precum și lunile: ianuarie, februarie, martie, aprilie 2016 (4 luni x 720 de euro=2880 de euro) și pe perioada 01 mai 2016 până la 16 mai 2016 (data sechestrării bunurilor conform procesului-verbal de sechestrul) ce constituie (15 zile x 24 euro/ 1 zi = 360 euro).

Mai mult, actele cauzei denotă că pe perioadele nominalizate mai sus, SRL „Cristian Select” nu a eliberat și nu a predat spațiul comercial de 48 m.p. care a fost luat în locațiune în baza contractului de subarendă din 10 martie 2014 (contract reziliat din 01 august 2014), precum și pe perioada dată desfășurând și activitate economică.

Astfel, prin ocuparea abuzivă și neeliberarea spațiului comercial în urma rezilierii contractului de subarendă, este cert că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a fost prejudiciată, iar în consecință prima instanță întemeiat a concluzionat că urmează a fi despăgubită pentru uzurparea posesiei spațiului comercial de către SRL „Cristian Select”.

Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră că ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a fost în drept să ceară prejudiciu pentru toată durata întârzierii, prejudiciu care echivalează cu suma chiriei, în cazul în care prin neeliberarea de către SRL „Cristian Select” a spațiului comercial, ÎM „Piața Anglo Km 7” nu poate încheia contract de locațiune cu un alt agent economic.

Deși, SRL „Cristian Select” nu a recunoscut acțiunea înaintată de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și a negat faptul neeliberării spațiului comercial ocupat și desfășurarea activității economice, prima instanță corect a reținut că declarațiile acestuia contravin declarațiilor expuse în cadrul Procuraturii Rîșcani, mun. Chișinău, menționate în ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 20 iunie 2016 și, anume, „...în cadrul procesului penal, fiind audiată Violeta Bîrlădean (administratorul SRL „Cristian Select”), aceasta a declarat că la data de 20 mai 2016, aproximativ la ora 18:30, s-a deplasat pe str. Petricani 17, mun. Chișinău, pe teritoriul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, și anume la secția nr. 6 în care activa SRL „Cristian Select”, unde a depistat, că marfa este sustrasă” (f.d. 140, Vol. I). Astfel, fiind evident faptul că administratorul SRL „Cristian Select”, s-a deplasat în secția

ocupată de SRL „Cristian Select”, precum și faptul confirmat prin declarațiile expuse la procuratură.

Așadar, prima instanță corect a indicat că nu poate fi reținută invocarea administratorului SRL „Cristian Select”, Violeta Bârlădean că nu a avut acces în secție, din moment ce din pozele prezentate din luna aprilie 2016, este evident că administratoarea s-a aflat în secție, fiind dispusă și marfă spre vânzare (f.d. 149-169, Vol. I).

Mai mult, referitor la pozele prezentate de către SRL „Cristian Select” (f.d. 27, 28, vol. II) prin care s-a invocat că nu au avut acces în secție din cauza amplasării barelor metalice, prima instanță întemeiat a notat că pozele prezentate nu dispun de dată, astfel, fiind imposibil de stabilit când acestea au fost efectuate.

La caz, fiind întemeiate declarațiile reprezentantul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, prin care s-a invocat că barele metalice au fost amplasate după întocmirea de către executorul judecătoresc a procesului-verbal cu privire la sechestrarea mărfii din 16 mai 2016.

Totodată, cu referire la poza prezentată de reprezentantul SRL „Cristian Select” (f.d. 29, vol. II) datată cu luna noiembrie 2015, prima instanță corect a apreciat-o ca irelevantă cazului, deoarece poza respectivă a fost prezentată în cadrul altui dosar, și anume litigiul dintre ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și SRL „Victoria Select”, administratorul căruia, la fel, este Violeta Bârlădean, mai mult în litigiul dedus judecății, fiind vorba despre marfa „haine pentru copii”, pe când din poza prezentată se atestă haine pentru maturi.

Colegiul consideră necesar a specifica că decizia nr. 3/2/9 din 12 ianuarie 2017 a IFS mun. Chișinău prezentată de reprezentantul SRL „Cristian Select” (f.d. 26, vol. II) nu poate fi reținută ca probă în prezentul litigiu, deoarece controlul a fost efectuat la 15 decembrie 2016 și s-a constatat că SRL „Cristian Select” nu activează, însă ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a solicitat prejudiciul cauzat până la data de 16 mai 2016, dată la care a fost sechestrată marfa de către executorul judecătoresc în vederea executării încheierii instanței de judecată, astfel, fiind evident că în urma sechestrării mărfii la 16 mai 2016, aceasta nu mai putea fi comercializată și fiind efectuat un control peste 7 luni de la sechestrarea mărfii, s-a stabilit că agentul economic nu activează.

Conform art. 11 lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

Prin urmare, pentru neeliberarea și nerestituirea spațiului comercial și utilizarea în continuare a acestui spațiu, SRL „Cristian Select” a cauzat un prejudiciu ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL pe perioada mai-august 2015, octombrie-decembrie 2015, ianuarie-aprilie 2016, 01 mai 2016-16 mai 2016 (până la sechestrarea bunurilor SRL „Cristian Select”).

Reieșind din cele relatate Colegiul consideră că prima instanță întemeiat a concluzionat în sensul admiterii acestei pretenții și corect a hotărât de a încasa de la SRL „Cristian Select” în beneficiul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL prejudiciul cauzat pentru perioada lunilor: mai, iunie, iulie, august, octombrie, noiembrie, decembrie 2015 (7 luni x 720 de euro=5040 de euro), precum și lunile: ianuarie, februarie, martie, aprilie 2016 (4 luni x 720 de euro=2880 de euro) și pe perioada 01 mai 2016-16 mai 2016 (data sechestrării bunurilor conform procesului-verbal de sechestrare) ce constituie (15 zile x 24 de euro/1 zi=360 de euro), în total suma de 8280 de euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii.

Cu referire la solicitarea ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 4492 de euro, prima instanță întemeiat a concluzionat că această pretenție este neîntemeiată.

Or, conform art. 619 alin. (1) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Prin prisma normei precitate prima instanță corect a menționat că obligațiile sunt pecuniare dacă au ca obiect prestația de a da o sumă de bani, însă, la caz, obiectul litigiului a constat în încasarea prejudiciului pentru neeliberarea și nepredarea spațiului comercial ocupat după rezilierea contractului de subarendă, desfășurat pe perioada dată activitatea economică.

Conform art. 622 alin. (1) Cod civil, în cazul neexecutării de către debitor a obligației de a preda un bun, creditorul are dreptul să ceară ca bunul să fie luat de la debitor și să-i fie predat și/ori să ceară plata despăgubirii.

Astfel, ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL a solicitat plata despăgubirii pentru prejudiciu adus acesteia în urma acțiunilor SRL „Cristian Select” privind neeliberarea spațiului comercial după rezilierea contractului de subarendă și desfășurarea activității economice, în cazul dat, despăgubirea nefiind supusă dobânzii de întârziere, deoarece prejudiciu a fost constat în urma circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei privind neeliberarea spațiului comercial după rezilierea contractului de subarendă.

Referitor la acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Cristian Select” privind revendicarea bunurilor din posesia pârâtului transmisă prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, încasarea profitului ratat compus din prejudiciul material pentru SRL „Cristian Select” în mărime de 124304,73 lei și încasarea cheltuielilor de judecată, prima instanță corect a considerat-o neîntemeiată, iar ca consecință întemeiat a respins-o, deoarece pretențiile incluse în acțiunea reconvențională se exclud reciproc cu pretențiile din acțiunea inițială, astfel, admiterea în parte a acțiunii inițiale, exclud admiterea pretențiilor din acțiunea reconvențională.

Totodată, Colegiul reține că prin încheierea din 10 mai 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis cererea de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestrul pe bunurile imobile și mobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Cristian Select”, în limita pretențiilor înaintate de 8206,66 euro.

Prin încheierea nr. 019A-22/16 din 12 mai 2016 a executorului judecătoresc Nicolae Pașa a fost primit spre executare documentul executoriu nr.2c-1167/16 din 10 mai 2016, precum și s-au aplicat măsurile de asigurare a executării.

Ulterior, conform procesului-verbal de sechestrul a bunurilor nr. 019-A-22/16 din 16 mai 2016, executorul judecătoresc Nicolae Pașa, în baza documentului executoriu nr. 2c-1167/16 din 10 mai 2016 a aplicat sechestrul pe bunuri ce aparțin SRL „Cristian Select” la locul aflării acestora și, anume, în incinta ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL, fiind transmise spre păstrare Ecaterinei Arabagi.

Procesul-verbal de sechestrul nominalizat a fost contestat de către SRL „Cristian Select” la data de 02 iunie 2016 și a solicitat anularea procesului-verbal de sechestrul din 16 mai 2016, însă, prin încheierea din 04 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central contestația a fost respinsă ca tardivă (f.d. 85-87, vol. II).

Prin urmare, prima instanță corect a menționat că nu poate fi reținută referirea din acțiunea reconvențională la prevederile art. 374 alin. (1) Cod civil, precum că proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia, deoarece asigurarea acțiunii constituie un mijloc eficient de protecție a drepturilor subiective ale participanților la proces. Măsurile de asigurare sunt menite să împiedice pârâtul, pe parcursul procesului, să distrugă sau să înstrăineze bunuri, precum și să diminueze activul patrimonial, când obiectul litigiului constituie o sumă de bani.

Astfel, sechestrarea bunurilor și transmiterea acestora la păstrare a fost efectuată în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră întemeiată concluzia primei instanțe prin care a indicat că motive privind revendicarea bunurilor din posesia ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL transmise prin procesul-verbal de ridicare a bunurilor din 16 mai 2016 de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, nu sunt, subsecvent fiind neîntemeiată și solicitarea de încasarea a profitului ratat prin încălcarea dreptului de proprietate asupra bunurilor sechestrate, or, sechestrul asupra bunurilor a fost aplicat conform legislației în vigoare.

Așadar, concluzia instanței de apel de casare a hotărârii primei instanțe și adoptare a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale este una neîntemeiată, emisă contrar normelor de drept material, precum și contrară materialului probator anexat la actele cauzei.

În speță, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurentei ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL privind temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, argumente care nu pot fi combătute.

Reieșind din cele supra relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

În conexiunea celor enunțate, se constată că instanța de apel nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite în acest sens, pe când prima instanță corect a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii înaintate de ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL și netemeiniciei acțiunii reconvenționale înaintate de SRL „Cristian Select”.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Cristian Select” urmează a fi respins ca tardiv, pe când recursul ÎM „Piața Anglo Km 7” SRL întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, iar recursul .

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a), f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge ca tardiv recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cristian Select”.

Se admite recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Piața Anglo Km 7” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco.

Se casează integral decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Piața Anglo Km 7” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cristian Select” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Societate cu Răspundere Limitată „Cristian Select” împotriva Întreprinderii Mixte „Piața Anglo Km 7” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la revindecarea bunurilor și încasarea venitului ratat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nina Vascan

Galina Stratulat